

Mezőtárkányi Hírek

MEZŐTÁRKÁNY ÖNKORMÁNYZATÁNAK IDŐSZAKOS KIADVÁNYA

II. évfolyam 3. szám

2005. július

József Attila:

Aratásban

A búzát vágja sok szilaj legény

- Marokszedő leány halad nyomukba –

A sima réz-orcájok kipirulva.

És villog a nap kaszájok hegyén.

A rengő búza hódoló remény.

Tikkadtan fekszik lábaikhoz hullva;

Mint fáradt gyermek, anyjára borulva.

És ihatnék a kutya is, szegény.

Egy szomjazó legény hús fához lábol,

Jó hosszú kortyant öblös kulacsából

És visszaindul, várja a dolog.

A nap forró haragja újraéled,

A homlokokról izzadság csorog,

De gyűl a keresztekbe-rakott élet.

A TARTALOMBÓL

A vidéki Magyarország jövője	2
A „Párbeszéd a vidékért” céljai	2
Az elvetett magtól a kenyérig	3
Önkormányzati hírek	4
Válasz a lakossági petícióra	7
Hírek, események:	
A „Tárkányok IV. Találkozója”-ra készülünk	8
Arccal az ARCOK felé	8
Búcsú Tárkányi Ráfaeltől	9
Olvasóink tollából:	
Feltámadt Jézus	9
A Prágai Világkiállításon képviselte hazánkat	11
Ne csak termesszük, fogyasszuk is a tökmagot!	12
Tavaszi ünnepeinkről	12
Gyerekeknek:	
La Fontaine: A tücsök és a hangya	13
Zelk Zoltán: A három nyúl	14
Védőnői rovat:	
A fejtetvesség	14
Allergia	
Óvodai hírek	15
Iskolai hírek	15
Képek Kovács Tibor munkáiról	16

A vidéki Magyarország jövője

2004. május 1-je óta teljes tagja vagyunk az Európai Uniónak. A piacgazdaságra való áttérés óta 15 év telt el. Felzárkózásunk a fejlettebb világhoz 20-30 éves folyamat. Az észak-magyarországi régió hazánkban belül sem a legfejlettebb vidéket jelenti, ahol mi is élünk. A magyarországi vidék fogalma többszintű és csak mi értjük meg a különbségeket, amikor vidékről esik szó. Nyugat-Európában is létezik vidék fogalom, de nem pontosan azt értik alatta, mint mi. Létezik egy vitaanyag a Vidéki Magyarország jövője címmel, amelyet a MTA Társadalomkutató Központ koordináló intézménye bocsátott ki, *Charta a magyar vidékért* megfogalmazásban, a program vezetője Glatz Ferenc párbeszédre hívja az érintetteket.

Magam részéről szeretném felhívni a helyi újságon keresztül az érdeklődő civileket, hogy kapcsolódjanak be ebbe a munkába. A helyi politikai és társadalmi vezetés felelőssége, hogy hogyan tudjuk Mezőtárkányt fejleszteni, amihez előrelátó döntésekre van szükség. Viszont ismerni kell az alternatívákat, hogy milyen irányban mozduljunk el, mert a nem cselekvés is kárt okoz, nemcsak a rossz döntések.

Felvillantva a *Párbeszéd a vidékért* – összefogás eddigi eredményét – szeretném közreadni az Akadémia volt elnökének meghívását, terjedelmi okok miatt csak a leglényegesebb kivonatát az elkezdett munkának.

Dr. Adorján Gábor
Polgármester

A „PÁRBESZÉD A VIDÉKÉRT” CÉLJAI (kivonat)

1./ A magyarországi vidék társadalmi átalakulóban van. Az 1988-ban megkezdődött gazdasági rendszerváltás, majd 1989-90-ben felgyorsult politikai rendszerváltás fokozatosan rendezi át az ország munkaszervezetét: Termelési ágazatok épülnek le, és jönnek létre ugyanakkor újabb ipari, élelemtermelési egységek és szolgáltatások. Mindez változást idéz elő a munkaerőpiacon, megindul az emberek elvándorlása, illetve más helyekre odavándorlása. Átalakul a településszerkezet: egyes települések gazdagodnak, gyarapodnak, mások elszegényednek. Az elmúlt 15 esztendőben ennek a spontán fejlődésnek vidéken kevés a nyertese. Az európai uniós csatlakozás, bekapcsolódásunk a nemzetközi munkamegosztásba

tovább gyorsítja ezt az átrendeződést. Európa-szerte lejártszódtak hasonló jelenségek, és a politikai adminisztráció mindenütt befolyásolni kívánja ezt a folyamatot. A volt szocialista országokban, amelyek frissen csatlakoznak az Európai Unióhoz, gyorsan és megrázóan történik a vidék átalakulása. Európában a politika mindent elkövet azért, hogy ösztönözze az államterületek egészének lakottságát, s hogy a vidék a minőségi élelemtermelésnek és a kis-, valamint középvállalkozásoknak, a bioenergia termelésnek és a környezetgazdálkodásnak erős térsége legyen. És legyen térsége az öko- és falusi turizmusnak, üdülési időtöltésnek és a városi ember második otthonának. Célunk az, hogy az európaihoz hasonló magyar vidékfejlesztési politikával a vidék

embereltartó képességét és ugyanakkor a természeti környezet színvonalas karbantartását elősegítsük.

2./ A Párbeszéd a vidékért mozgalomban szakemberek, civilek (gazdálkodók), helyi vezetők és politikusok vesznek részt. A mozgalom számba kívánja venni mindazokat a törekvéseket, amelyek a vidékfejlesztés területén történtek: az élelemtermelésben a termékszerkezet-váltásra, a területfejlesztésben a kistérségek életlehetőségeinek kormányzati javítására, a társadalom- és kultúrpolitikában az életminőség javítására tett erőfeszítéseket. Különös gonddal kell számolnunk a nem kis számú, de nem eléggé közismert helyi eredményes erőfeszítésekkel. Cselekvési programunk három pilléren nyugszik:

- a.) helyzet felmérés,
- b.) az európai, a regionális és a községi szintű lehetőségek feltárása,
- c.) okos fejlesztőpolitika kiépítése országos és helyi szinten egyaránt.

3./ A piacgazdaságra való áttérés, az európai integrációs illeszkedési folyamat futamidejét negyedszázadra becsüljük. Ebből 15 esztendő telt el. Célunk az, hogy a 2007-13 közötti Nemzeti Fejlesztési Tervben az európai uniós középtávú politikai terv részeként a vidékfejlesztésben kialakítsuk a spontán gazdasági tényezők és a közérdek harmóniáját.

4./ Célunk az, hogy a mozgalom segítse a különböző érdekekből és különböző politikaiszándékokból kiin-

duló erők érdemi együttműködését. A vidékpolitika csakis a különböző pártok politikájában rejlő érdekek közösségének felismerésén nyugodhat. Okos és távlatos parlamenti politizálás, a tudományos és helyi értelmiségi erők aktivizálása, a különböző civil szervezetek együttműködése eredményezheti csak azt, hogy egy országos vidékfejlesztési politika alapelveiben megállapodhassunk. És csak ez lehet az alapja annak, hogy a legközelebbi jövőben a már alakuló regionális programok mellett elkészülhessenek a kistérségi, sőt faluszintű tervek. A helyi lakosság kívánságait, a kutatók európai és hazai tapasztalatait és a politikusok tevénytágyát kívánjuk egyesíteni. Kiemelt célunk a falusi, a regionális és országos hatókörű civil szervezetek, szakmai érdekképviselők aktivizálása. Céljaink elérése érdekében a következő lépésekre teszünk javaslatot:

A) „Charta a magyar vidékért” megfogalmazása. Ebben állást foglalunk amellyel, hogy a következő 8 esztendőben az ország mindenkori politikai vezetése a vidékfejlesztést kiemelten kezeli. A Charta megfogalmazza a magyarországi vidékfejlesztés alapelveit.

B) Javasoljuk az Országgyűlésnek Nemzeti Vidékfejlesztési Tanács létrehozását.

B/1 A Nemzeti Vidékfejlesztési Tanácsot az országgyűlés küldi ki a kormány előterjesztésére. Abban helyet kapnak a mindenkori parlamenti

pártok képviselői, a vidékfejlesztésben érintett minisztériumok küldöttei, tudományos kutatók, valamint az országos hatókörű civil szervezetek képviselői.

B/2 Az Országgyűlés a Nemzeti Vidékfejlesztési Tanácsot jogositványokkal ruházza fel. Javasoljuk, hogy a Tanácsnak öt funkciója legyen:

- a) Ellenőrző szerep.
- b) Helyzetfelmérő és előrejelző szerep.
- c) Javaslattevő szerep.
- d) Érdekegyeztető szerep.
- e) Ismeretterjesztő tevékenység.

Budapest, 2005. március 24.

Glatz Ferenc

A „Párbeszéd a vidékért” mozgalom koordináló intézménye az MTA Társadalomkutató Központ, Balogh Margit igazgató készséggel áll rendelkezésre (bal8686@helka.iif.hu és parbeszed@mtatk.hu). Hireinket folyamatosan közöljük az interneten.

A „Párbeszéd a vidékért” honlap elérhetősége: <http://torok.netfy.hu/parbeszed/index.html>

A kormányzati portálon is megjelentek hírek, s az átjárhatóság is lehetséges: <http://www.magyarorszag.hu/hirek/kozelet/parbhonlap20050404.html>

Működik továbbá egy gyűjtődosszié a vidékért: <http://www.magyarorszag.hu/dosszie/vfk>

(A címlapon a bal alsó sarokban egy banner segíti a találatot.)

Az elvetett magtól a kenyérig

Amikor megszokott mozdulattal nyúlunk a kenyér után, hogy egy karéjt szeljünk belőle, aligha gondolunk arra a hosszú útra, melyet asztalunkig megtett.

A világ legfontosabb gabonaféléjének, a búzának Közel-Kelet az őshazája, és ugyancsak Ázsiából való az árpa meg a rozs. Népes tábora van az amerikai eredetű növényeknek is. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy néhány száz évvel ezelőtt nem ismerték őket Európában. A burgonya, elmarad-

hatatlan napi táplálékunk, újvilági bevándorló. Mátyás király még nem ehetett krumplipaprikást. A kukorica, a paprika, a paradicsom, a főzőtök, az uborka, a bab és a napraforgó szintén amerikai eredetű.

Válasszuk ki erről a gazdag asztalról népünk legfontosabb tápláléknövényét, a búzát, ahogy az Alföld középső vidékén mondják: az életet. A búza régi bolgár-török jövevényszó nyelvünkben. Igaz, korábbról is maradt ránk néhány

szó, amely a rendszeres növénytermesztésre és növényi gyűjtögetésre egyaránt vonatkozik, például a kenyér, a köles, a liszt, az aratás stb. Viszont a bolgár-török korból egész kis csapat földművelésre utaló szó származik: tarló, eke, sarló, boglya, árpa, borsó, szérű és a szórni szó, amely azt jelenti, hogy a gabonát tisztítani. Sőt ebből az időből való a gyümölcs, az alma, a körte, a som, a dió, a szőlő, a bor szó is.

Az emberiség legnagyobb vívmányai közé tartozik, hogy beleszól a növény-

világ életébe, és gondozással szaporítja a növényféléket. Elvetik a magot, ha kikelt, óvják kártól, majd gondosan betakarítják a termést, beosztják, hogy jusson elegendő táplálékul, s maradjon a következő vetésre is.

A szántás és a vetés szorosan összetartozik. Hajdan a paraszt búzával teli zsákot vagy lepedőt kötött a nyakába, egyik kezével tartotta, a másikkal széles mozdulatokkal szórta a szemet, s közben vigyázott lépésének ütemére, hogy a szántó minden darabjára egyenletesen hulljon a mag.

A mindennapi kenyérnek nagy a becsülete. A gyermeket kiskorától arra szoktatják, hogy az utolsó falatig meggye. A héját sem szabad otthagynia. A földre esett kenyeret meg kell fűjni,

egyreszről meg is csókolják, amikor fölemelik. A kenyérpocsékolás a leginkább tiltott és elítélt dolgok közé tartozik mindenütt.

Hogy mennyire központi szerepe van a kenyérnek életünkben, mindennapos szólásaink is bizonyítják. A jó emberre azt mondják: olyan, mint egy falat kenyér, vagy kenyérre lehet kenni, olyan jószívű. De van, aki a más kenyerét eszi, élösködik, nem akar külön kenyérre menni, azaz a maga háztartásában élni és kenyeret keresni! Pedig még a fiatal házasokról is azt mondják, hogy jobb, ha a maguk kenyerén vannak. A magányos embernek úgy kell a társaság, mint a falat kenyér. Aki megöregszik, az megette a kenyerét javát, s végül elvá-

lik a kenyér a héjától, azaz senki sem él örökké.

*Mikor kenyér a kezébe,
Mindig én jussak eszedbe,
Akkor se egyebekről,
Mint az igaz szeretetről.*
(Népi mondás)

Találós kérdések a kenyérről:

*Nap volt édesanyám,
hold volt édesapám,
kerekek föld szült engemet,
szél táncra tanított,
nehéz kő megrontott,
csont, hús meglágyított,
meg is nyomorított,
mikor megszakasztott.*

(a búza élete, míg kenyér lesz belőle)

Szerk.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Zárszámadás és költségvetés

Tisztelt Mezőtárkányiak!

Önkormányzati szempontból eddig az idei év két kiemelkedő jelentőségű eseménye a település önkormányzatának 2005. évre vonatkozó költségvetésének és 2004. évre vonatkozó zárszámadásának az elfogadása.

Az időrendi sorrendet megfordítva, de a logikai sorrend megtartása érdekében az idén, 2005. február 17-i ülésen elfogadott 2005. évi költségvetés ismertetése előtt az idén, április 14-én jóváhagyott, 2004. évről szóló zárszámadás alapvető adatait kívánom ismertetni.

Alapvetően elmondható, hogy az önkormányzat gazdálkodása zökkenőmentesen alakult, bár átmeneti likviditási problémák miatt hitelfelvétel elkerülhetetlen volt, amit ellenben rövid időn belül, még a gazdasági évben visszafizetett. Mindent egybevetve, a zárszámadási rendeletben elfogadott bevétel 301 088 000 Ft, míg a kiadás 249 895 000 Ft összegben teljesült.

Láthatóan jelentős többlettel zárta az önkormányzat a gazdasági évet, aminek oka az iskola felújítására

elnyert Európai Unió pályázati előlegnek (közel mintegy 50 millió forintnak) az önkormányzat számlájára való megérkezése okozta. Ez egyrészt örömteli, hiszen az iskola régén várt bővítése megkezdődhet, másrészt nézve pedig, a jelentősen pozitív mérleg túlzott optimizmusra a jövőre nézve nem adhat okot, mert ez úgymond nem biztonsági tartalék, hanem olyan átmenetileg még fel nem használt pénzeszköz, aminek a pontos helye adott (az iskola közelmúltban megkezdett ellentételezése).

Helyi jogalkotási szempontból jelentős esemény a rendezési terv és helyi építési szabályzat elfogadása, amihez kapcsolódóan felhívom a lakosok figyelmét arra, hogy építési, felújítási, átalakítási munkálatok végzése esetén annak előírásait figyelembe venni köteles mindenki, aki építési engedély köteles tevékenységet folytat (a terv és a szabályzat megtekinthető a Polgármesteri Hivatal Jegyzői Irodájában, ügyfélfogadási időben).

A bevételeket illetően elmondható, hogy az önkormányzat forrásai sajnos

túlnyomó részt állami támogatásokból származnak, a helyi vállalkozások gyenge iparűzési adó fizetési képessége miatt. Az önkormányzat sajátos bevételei közül a (főbb elemeket ismertetve) az önkormányzat iparűzési adó bevétele 4 728 000 Ft volt, a lakosság által befizetett kommunális adó 504 ezer forintot, a gépjármű-adó pedig 3 769 000 Ft-ot tett ki.

A bevételek – az állami részt nem érintő (aminek egy része feladathoz kötött normatíva, más része a település természetes mutatóiból számított, illetve egyéb támogatás) – nagy vonalakban való ismertetése után áttérnék a kiadások részletezésére.

A kiadások főösszegét, mint láthatuk, a település Önkormányzatának képviselő-testülete 249 895 000 Ft összegben állapította meg.

Közcélú foglalkoztatásra az önkormányzatnak 4 454 000 Ft állt rendelkezésére, amit közmunkaprogramjának keretében, a programban részt venni jogosultak foglalkoztatására fordított, aminek keretében a tavalyi év folyamán havonta átlagosan nyolc fő jutott munkához, amit kiegészített

a havi átlagban négy főnek munkát biztosító közcélú foglalkoztatás, amire a Képviselő-testület további 2 354 000 Ft-ot fordított. Ebbe az összegbe beleértendő még azon alkalmazottak utáni támogatás is, akiket az önkormányzat a Munkaügyi Központ támogatásával foglalkoztatott intézményeinél.

Jelentős kiadási tétel az összes személyi juttatás, amely az összes kiadás 46%-át, 114 835 000 Ft-ot tette ki. Ezt az összeget a kiadások járulékai még további 37 433 000 Ft-tal növelték. Dologi kiadásokra az önkormányzat 2004. évben 45 543 000 Ft-ot költött el, az összes kiadás 18%-át. Szociális kiadásokra 34 091 000 Ft került kifizetésre, a kiadás 14%-a, ami sajnos településünk lakosságának anyagi helyzetét is jellemzi.

A beszámoló ezen rövid ismertetése után áttérnek a 2005. évi költségvetés bemutatására (mindkét dokumentum egyébként teljes terjedelmében megtekinthető a már fentebb említett helyen).

Maga a költségvetés azért is egy rendkívül fontos alapkőve az egész éves önkormányzati munkának, mert a pénzeszközök felhasználásán túl ez a rendelet határozza meg alapvetően és fő irányvonalaiiban az adott évre tervezett feladatokat, teendőket, fejlesztéseket, tehát magát az egész éves „munkát”, a vezérvonalat, ami mellett kitűzött céljai elérése érdekében a Képviselő-testület, és az önkormányzat egyes intézményei tevékenységüket szervezik.

Éppen ezért a költségvetés elkészítése az abban részt vevők részéről egy igen felelősségteljes munka, tekintettel arra, hogy gyakorlatilag az összes, tervezési évben felmerülő eseményt, és azok előrelátható anyagi vonatkozásait számba kell venni, a tervezett bevételek függvényében a feladatokat felelősségteljesen rangsorolni, és azok ellátásának mértékét és módját meghatározni. Természetesen a legnagyobb gondosság tanúsítása mellett is történnek előre nem látható események, de lehetőleg az Önkormányzaton kívül eső okokon kívül olyan váratlan kiadásnak nem szabad

felmerülni az év során, amivel előre számolni, legalább valószínűsíteni – nem lehetett.

Ezen rövid kitérő után lássuk a nyers számadatokat, és ami mögöttük van. Az önkormányzat összes bevételi lehetőségét és kiadási szükségletét áttekintve a költségvetés bevételi- és kiadási főösszege 318 044 000 Ft-ban került megállapításra. Hozzá tartozik az igazsághoz, hogy a 2004. évi működési színvonal maradéktalan megőrzéséhez mintegy 330 millió forintra lett volna szükség, de ennek a kiadási szintnek a vállalása a – hitel nélkül értendő – 299,5 milliós bevétel mellett felelőtlennek lett volna.

Ezek után, az intézményvezetők által a tervezetben végrehajtott költségcsökkentő javaslatok elfogadása nyomán alakult ki a fent említett kiadási főösszeg, aminek teljesítéséhez 18 481 000 Ft működési hitel felvételével kell számolni.

A főbb kiadás nemeket áttekintve lényegesebb számadatok a következők: személyi juttatásokra és járulékaikra a tervezettek szerint 160 778 000 Ft jut (ebbe beleértendő 56 fő teljes munkaidőben, hét fő részmunkaidőben foglalkoztatott dolgozó az intézményeknél, valamint a közmunkaprogram keretében foglalkoztatandóakra fordítandó összeg is). Dologi kiadásokra az önkormányzat 41 525 000 Ft-ot tervez elkölteni.

Öröndöses hír, hogy fejlesztésekre pályázaton nyert pénzekből bőségesen jut az idén (bár ez ugye viszonyítás kérdése, a teljes felújítási és fejlesztési szükségletet megvizsgálva, sajnos megállapítható, hogy ezen felül is lehetne mit elkölteni).

Ezek alapján örömmel számolhatok be arról, hogy Mezőtárkány község

Önkormányzatának Képviselő-testülete pályázati segítség útján megvalósíthatja a Művelődési Ház jelentős mértékű felújítását és az Általános Iskola bővítését.

A Művelődési Ház esetében ebből, közel 12 millió forint értékben már megvalósult a külső nyílászárók hőszigeteltre való cseréje, a vizesblokk korszerűsítése, a tető cseréje, és az épület külső festése. A felújításokat a Képviselő-testület természetesen folytatni kívánja, így reményeink szerint ősszel (egy újabb sikeres pályázatot feltételezve) sor kerülne az épület villamos hálózatának és a külső térburkolat felújítására, valamint az épület belső festésére mintegy további hétmillió forint értékben.

Nagyobb lélegzetű beruházás az iskola bővítése, amelyre az anyagi fedezetet – a szükséges saját erő biztosítása mellett – a Képviselő-testület sikeres Európai Unió pályázaton nyerte. Ennek keretében az iskola egy teljes új szinttel bővül, új számítástechnikai szaktantermet kap, új tantermek kerülnek kialakításra (ezek sajnos csak szerkezetkész állapotig készülnek el), valamint a régi tanári helyére a település teljes lakosságát szolgáló, mindenki előtt nyitva álló, és értékes tanfolyamokat szervező teleház kerül majd kialakításra. Ennek megfelelően a bővítés keretében egy korszerű munkakörülményeket biztosító új tanári iroda is kialakításra kerül. Ez a beruházás, beleszámítva az ehhez kapcsolódó számítástechnikai esz-

közök beszerzését összességében 70,5 felkelteni az önkormányzatiság, millió forintot tesz ki. Mivel ezzel önkormányzati és képviselő-testületi

az iskola teljes, átfogó felújítása természetesen még nem valósul meg, további pályázatok készítése és beadása szükséges.

A tavalyi év főbb gazdasági tényeiről, és az idei év terveiről röviden ennyiben kívántam beszámolni.

Akinek sikerült érdeklődését

munka iránt, annak (és mindenki más részére) tájékoztatásul felhívom a figyelmét, hogy a Képviselő-testület ülései nyilvánosak, szabadon látogathatók (a zárt ülések kivételével), továbbá minden évben közmeghallgatásra és falugyűlésre kerül sor hagyományosan ősszel (idén a közmeghallgatás időpontja 2005. november 17-én 14 óra, a falugyűlés időpontja pedig ugyanaznap 17 óra), amire a Képviselő-testület minden, lakóhelyéért felelősséget érző személyt tisztelettel meghív és elvár.

Tanárki István
jegyző

A Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje

Felhívom tisztelt mezőtárkányi lakosok figyelmét arra, hogy a folyamatos és hatékony hivatali munka érdekében fokozottan ügyelünk a Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendjének betartására és betartatására.

Ennek keretében bárkit fogadni, és ügyeivel soron kívül foglalkozni csak az ügyfélfogadásra nyitva álló időben van módunk. Kérem, hogy ügyfélfogadási időn kívül rendkívül sürgős eseteket leszámítva a Polgármesteri Hivatalhoz ne fáradjanak, tekintettel arra, hogy ügyfélfogadási időn kívül nincs lehetőségünk fogadni Önöket. Az ügyfélfogadási idő betartása az Önök érdekeit is szolgálja, tekintettel arra, hogy a folyamatban lévő ügyek intézése sokkal hatékonyabban látható el az ügyfélfogadási időn kívül.

Az ügyfélfogadás rendje:

Hétfő:	8 ⁰⁰ -12 ⁰⁰
Kedd:	8 ⁰⁰ -12 ⁰⁰
Szerda:	8 ⁰⁰ -16 ⁰⁰
Csütörtök:	Ügyfélfogadás nincs
Péntek:	8 ⁰⁰ -12 ⁰⁰

Az ügyfélfogadásra nyitva álló időben szeretettel várjuk Önöket ügyeik minél gyorsabb elintézése érdekében.

Tanárki István
jegyző

Vigyázat! Parlagfű!

Tisztelt Ingatlantulajdonosok és Ingatlanhasználók!

Ezúton szeretném felhívni figyelmüket arra a tényre, hogy hazánk lakosságának egynegyede, közel 2,5 millió ember szenved valamilyen allergiás megbetegedésben, és mindenki elmondhatja magáról, hogy környezetében nem egy allergiás tünetektől szenvedő embert ismer. A legtöbb allergén tünetet sorrendben a parlagfű, a poratka, a pázsitfűfélék és a feketeürm okozza.

Éppen ezért rendkívül fontos, a rendezett, esztétikus környezethez való igényen túl, hogy portáját, udvarát, földterületét rendben tartsa, rendszeresen, a fűfélék növekedése által megkívánt gyakorisággal kaszálja, parlagfű esetében pedig akár gyökerestül kihúzza.

Az allergén fűfélék elleni leghatásosabb védekezés a gyökerekkel való eltávolítás mellett azok virágzás előtti kaszálása. Ezért rendkívül fontos, hogy még júniusban, legkésőbb július elején megtörténjen, a parlagfű virágzása előtt, megkönnyítve ezzel a pollentől szenvedő embertársaink életét, és védve saját egészségünket. Sajnos elmondható, hogy a parlagfű pollenje már alacsonyabb koncentrációban is képes allergizálni akár felnőtt embereket is, így rendkívül veszélyes az a gyermekekre, valamint az idősekre nézve, de a felnőtt lakosság sem érezheti magát védve a parlagfű-allergiával szemben.

Idén az országos Parlagfűmentes hét 2005. június 20-tól 26-ig tartott. Erre, és embertársaikra is tekintettel kérem, hogy az Önök által használt földterületet a gatzól, gyomtól, és főleg a parlagfűtől mentesíteni szíveskedjenek.

Tanárki István
jegyző

194 aláírással egy levelet kapott a Képviselő-testület, a testület két alkalommal tárgyalta a felvetett kérdéseket, amelyre a választ ebben a formában, most tesszük meg.

Válasz a petícióra

A falu választó polgárai bíztak bennünk, hogy a falu javára tevékenykedünk és hozunk döntéseket.

Igaz, hogy a hátrányos helyzetű falvak körébe tartozunk, ezért élni kell mindenféle pályázati lehetőséggel. (Van lehetőség különféle EU támogatásokra is.)

Nyomon követjük a lehetőségeket. Az önkormányzat és az ÁMK részéről a következő pályázatokat nyújtottuk be:

- Polgármesteri Hivatal részéről megvalósult 17 pályázat 190 310 453 Ft értékben.
- ÁMK részéről megvalósult 44 pályázat, 17 008 349 Ft értékben.

Említik a levélben a tájékoztatás hiányát. Az önkormányzati ülések nyilvánosak, szívesen látunk minden érdeklődőt. Falugyűlés 2004. november 18-án, 16 órakor volt, előtte 15 órakor közmeghallgatást tartottunk, a lakosság kis létszámban volt jelen. Mi szívesen tájékoztatunk mindenkit, aki ezt igényli.

Azt írták a levélben, hogy az elmúlt időszakban nem történt semmi említésre méltó. Említeném a következőket: ravatalozó, közvilágítás, buszmegálló, hirdetőtáblák, utak javítása, Polgármesteri Hivatal felújítása, folyamatban van az iskola és a művelődési ház felújítása, szemét-kérdés stb.

Persze bőven van még feladat (szemét folyamatban, szennyvíz, utak, óvoda, konyha, iskolát továbbfejlesztni, kultúrház továbbfejlesztni, parkosítás, EU követelmények, többcélú Kistérségi oktatás-, egészségügy stb.)

A faluban 20-25 % a munkanélküliség. Minden évben az önkormányzat alkalmaz közhasznú munkásokat, 2005.év április 1-től 4 főt a szemételepre, és közcélú munkást, 6 főt a község rendbetételére. Rehabilitációs munkahely teremtésében, jelképes összegért bérleti díjjal járult hozzá. Ezen kívül sajnos nem sok lehetőség

van. Nagyon nehéz az új munkahelyek teremtése.

Ivóvíz és egészséges környezet szintén nem az egyik pillanatról, a másikra megoldható feladat. (egyéb okok: pénz, stb.) A szennyvízre folyamatosan van beadva a pályázat.

Háziorvos:

- Csak részben történt előrelépés helyettesítéssel, Dr. Kocsiscsák Béla Szihalomról látja el a feladatot.
- Itt az önkormányzatnak kell kiegészíteni a többletköltségeket (rezsi)
- Javítani kell a körülményeket, hogy otthonosabbá váljon a rendelő. (lehetőség nyílik miszsiós pénzre, amiben Kocsiscsák doktor együttműködik.
- Nővér kérdést minél előbb meg kell oldani.
- Fontos lenne állandó háziorvos, ami nem könnyű. Nagy a háziorvos hiány az ország több településén is. Ha tudnak javasolni valakit, azt szívesen vesszük. Természetesen történtek próbálkozások, amik eddig nem jártak sikerrel.
- Háziorvosi lakás rendelkezésre áll.

Sürgős pozitív változás csak a valós lehetőségek kihasználásával lehet, az anyagi lehetőségek figyelembevételével.

Besenyőtelek adottságaihoz nem hasonlíthatjuk a miénket (gazdagabb falu, erősebb, több vállalkozás).

Magam részéről úgy gondolom, hogy ez a testület mérlegelve az adott körülményeket és lehetőségeket, felelősséggel dönt néha kényes kérdésekben is, ami esetleg a falu lakosai körében nem minden esetben vált ki népszerűséget. (Néha a rossz közül kell kiválasztani a legjobbat.)

Képviselőség valóban nem csak egy megtisztelő cím, hanem egy önként vállalt munka.

A testület soros üléseken kívül gyakran tart rendkívüli testületi

üléseket, mikor soron kívül dönteni kell, pl. pályázatok, egyéb fontos rendkívüli események ügyében.

Örömmel tájékoztatjuk a lakosságot, ha igénylik, de ahhoz fontos, hogy eljőjenek egyéb fórumokra, ahol meg tudjuk beszélni a problémákat. A Mezőtárkányi Hírek című újsággal is ezt szeretnénk elérni.

Helyesen írták le a levélben, hogy jelenlegi gazdasági körülmények között nem jut pénz mindenre. Azt a keveset kell elosztani legjobb belátás szerint. Én úgy gondolom, ez a testület minden esetben megpróbál helyesen dönteni.

Választáskor nem mindenkinek egyformán volt szimpatikus minden képviselő, vagy polgármester-jelölt, akkor ez a választási eredmény született. Most hiba lenne személyes ellentéteket szítani, mert most ez ártana legjobban a falunak.

Nekünk képviselőknek is együtt kell működnünk annak érdekében, hogy a megnyert pályázatok a legjobb feltételekkel valósuljanak meg.

Lényegtelennek tartom, hogy valami a ciklus elején vagy végén valósul meg. Csak az a fontos, hogy ez jó-e a falunak.

Vass József
alpolgármester

HÍREK, ESEMÉNYEK

A „Tárkányok IV. Találkozója”-ra készülünk

2002-ben találkoztak először a „Tárkány” nevet viselő települések Felsőtárkány kezdeményezésére. Azóta minden évben más helyszín ad otthont e találkozóknak. 2003-ban a szlovákiai Nagytárkányban voltunk, majd 2004-ben községünkben láttuk vendégül a határainkon innen és túlról érkező tárkányi községek delegációit.

Nagy örömről számoltunk, hogy házigazdái lehettünk a kétnapos rendezvénynek. Lehetőségeinkhez képest igyekeztünk mindent megtenni, hogy vendégeink jól érezzék magukat. A visszajelzésekben kiderült, hogy sikeres volt a találkozó. Ez évben Romániában Körös-tárkány ad helyet e rangos eseménynek, augusztus 28-29-én. Községünk 40 fős delegációval képviseli a lakosságot.

Örömmel tesszük eleget kedves kötelességünknek, és visszatérünk a mezőtárkányiak baráti üdvözlését, valamint a vándorzászlót, melyet átadunk a következő évre megőrzésre.

Szerk.

Arccal az ARCOK felé...

Az előző számokban már bemutattuk a Mezőtárkányi Ifjúsági Kör múltját, s utalásokat tettünk a jövőbeli terveinkre. Akkor megemlégettünk, hogy 2001. február 23-án alakultunk. Több mint 4 éve tart a tagság lelkesedése és a barátság. Ugyan az 5-tel osztható évfordulók alkalmával szokás nagy ünnepséget rendezni, mi mégis úgy gondoltuk, hogy ennyi együtt töltött idő is említésre méltó, ezért 2005. február 19-én bált szerveztünk, hogy aki szeretné, együtt ünnepelhesse velünk.

Nagyon sokan gondoltak ránk, s jöttek el erre a mulatságra, bizony a Művelődési Ház majdnem kicsinek bizonyult, de azért remekül szórakozhatott a vendégsereg. Legnagyobb örömről számoltunk, hogy segítséget kaptunk - már a szervezés során is -, mind munka mind ajándék, mind egyéb támogatás formájában, felsorolni talán lehetetlen lenne, anélkül, hogy valakit ki ne hagynánk. Természetesen azért külön köszönetet érdemel a Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub tagsága, a Művelődési Ház, az Óvoda és az Iskola vezetése, nem kifejezve a besenyőtelki Vadásztársaságot és a konyhai dolgozókat, akik nélkül nem készülhetett volna el az a finom vacsora. Az este során mi is szerettünk volna kedveskedni a vendégeinknek, így a kellemes ételeken kívül egyetünk egy kis műsorral is próbálta emelni a hangulatot. Néhány egri, majd pár helyi társulati tagunk mutatott be egy-egy kis szösszenetet dalokból egy humoros történettel kísérve. Az éjfél

tombolahúzás előtt egy meglepetés várt ránk. A nyugdíjas klub megajándékozott minket egy hatalmas csoki tortával, amit a társulat logója díszített, s a bál minden résztvevője részesülhetett belőle, amíg a temérdek ajándék kisorsolásra került. A talpalávalóról a Kórtel zenekar gondoskodott, s a kitartó közönség hajnalig roptatja a táncot.

Áprilisban az Ifjúsági Kör megtartotta éves közgyűlését, ahol több új taggal is bővült a csapatunk, de a vezetésben is változások álltak be: az általános elnökhelyettesi posztot Siska Roland tölti be, elnökségi tagnak választottuk Halász Adriánát és Csonka Bélát. A kör elnöki teendőit továbbra is Weisz Attila látja el.

Korábban már említést tettünk egy felvidéki meghívásról, aminek július utolsó hétvégén fogunk eleget tenni. A Megfeszített c. rockoperát kívánják újra látni, így Nagykövesden (SK) 29-én, pénteken és Nagytárkányon

(SK) 30-án, szombaton lesz látható ez a darab a mi előadásunkban. Ennek keretében egy négy napos kiránduláson vehetünk részt, jobban megismerve a felvidék kultúráját és a természet kincseit.

Mivel az idős tánckart és néhány barátunkat, segítőnket is szeretnénk magunkkal vinni, bizony a létszám növekedésével a költségek is emelkednek. Ugyan a meghívóink vállaltak minden anyagi vonzatot, mi mégsem szeretnénk ennyire leterhelni őket, ezért a bálbevételekből mi is csatlakozni kívánunk a kiutazásunk finanszírozásához. Tervünk továbbá egy paraván jellegű, nagy kiterjedésű háttér díszlet készítése, mellyel tovább kívánjuk javítani a műsor minőségét. Így nagyon könnyen találtunk is helyet a bál bevételeink.

Persze ez mind nem jöhetett volna létre, ha nincs az a sok kedves ember, akik megbizonyították nekünk, hogy szükség van az „Arcok” csapatára, és munkájára. Talán meg sem lehet hálálni azt, amit értünk tettek, de ígérjük, megpróbálunk rászolgálni. Folytatjuk, amit elkezdünk, hisz törekvéseink nem változtak, célunk maradt a fiatalokat a kultúrát szórakozásra és tartalmas szabadidőtöltésre nevelni, a történelmi és szellemi értékeket felkarolni és tovább adni, s a településünk hírnevét öregbíteni.

Mindenkinek köszönjük a támogatását és segítségét!

Weisz Péter
Az Arcok Áruhában
Amatőr Ifjúsági Szintársulat

Búcsú

A mezőtárkányi egyházközség és az egyházközség képviselő testülete nevében szeretnék köszönetet mondani a Jó Istennek, hogy egy ilyen embert adott Mezőtárkánynak, mint Tárkányi Ráfael atya. Fény volt Ő, aki itt élt köztünk és világított nekünk.

Nemcsak egyházközségünk, hanem az egész falu egy nagy embert, egy igazi értéket veszített el távozásával.

Egy ilyen kis lélekszámú faluban, mint a miénk nem gyakoriak a kulturális rendezvények. Az ő szervező ambíciójának azonban nem egy színvonalas előadás, műsor, hangverseny lebonyolítása köszönhető. Gondoljunk csak a leggyakorlatokra és a Szent Kereszt Felmagasztalásakor tartott kálvária búcsúkra. Mennyi sok ember gyűlt ki a szabadba és hallgattuk a tábori misét! Nagyon büszke volt a falunk egyházi értékeire. Minden szobornak, kőkeresztnek ismerte a legendáját, építésének történetét. Hittan tanítóként -emlékszem rá- órákat tudott mesélni nekünk, gyerekeknek, hogy mi az, amit ha felnővünk óvnunk, védenünk kell.

Már akkor irigyeltem nagy tudását és azt a kiáradó szeretetet, amivel elragadott azóta is mindenkit, akivel csak beszélt.

Betegen sem tétlenkedett soha. Mindig csak ment, ahogy csak

tudott, intézkedett, misézett, helyettesített, zarándokolt. Szervezte a buszos kirándulásokat Jánoshidára a szüzanyához. Évek óta tartotta templomunkban a Szent Anna miséket, hiszen ő úgyis itt van, ráér — mondta mindig —, van elég dolga a füzesabonyi plébánosnak és káplán uraknak. Ha egészsége engedte, mindig itt volt közöttünk.

Rafi atya - ahogy mindenki ismeri -, már most nagyon hiányzik nekünk!

Köszönjük, amit értünk tett!

Talán amíg valaki itt van közöttünk, nem is tudjuk, mekkora érték igazán! Pedig Ő mindent megtett, és azért tisztelem, becslöm, mert a legnehezebbet vállalta fel: saját falujában akart és tudott próféta lenni!!!

Búcsúzni egy Gárdonyi Géza idézettel szeretnék tőle, hiszen neki is a vers volt az élete, a mindene. S én úgy szeretném, ha emléke örökké köztünk élne!

*„Miatyánk Isten, mindeneknek Atyja,
kihez hajlunk, mint fű a Nap felé,
az én szívem kétség nem szorongatja,
midőn indulok végóráim felé.*

*A halál nekem nem fekete börtön,
nem fázlaló, nem is rút semmiképpen:
egy ajtó bezárult itt lenn a földön,
s egy ajtó kinyílt ott fenn az égben –
ez a halál.”*

Csehné Bölkény Ildikó
az egyháztanács pénztárosa

OLVASÓINK TOLLÁBÓL

Feltámadt Krisztus!

„Halálokat hirdetjük Urunk és hit-tel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz!” Ezzel az egy mondattal tömören megfogalmazhatjuk hitünk lényegét, a húsvéti misztériumot. Krisztus halálát és feltámadását. Feltámadása adja meg halála értelmét: nem véletlen baleset, nem gyalázatos botrány, hanem szeretetből értünk vállalt áldozat.

A Mezőtárkányi Római Katolikus Templomban is - mint minden évben

- most is megemlékeztünk e csodás három nap eseményeiről. A Nagycsütörtök esti utolsó vacsorára való emlékezés, a Nagypénteki úgynevezett „csonkamise” és a Nagyszombat esti gyertyás feltámadási körmenet a tűz- és vízszenteléssel olyan ájtatosságok, amelyeket közel 2000 éve az egész világon megünnepelnek. Krisztus szenvedésére, halálára és feltámadására emlékezve.

Az idei évi ünnepi misék alatt olyan

gondolatok fogalmazódtak meg bennem, amit szeretnék most megosztani a kedves olvasókkal. Különös kegyelemnek tartom, hogy minden este Tóth István plébános úr volt itt, aki a szentmiséket bemutatta. Bizonyára többen is ismerik már őt, a füzesabonyi atyát, aki Soós Tamás káplán úrral tavaly augusztus óta Füzesabony, Kerecsend, Maklár, Nagytálya, Egerfarmos és Mezőtárkány lelki vezetője is. Nagyon embert próbáló

feladat ennyi helységben kettőjüknek megfelelni a kihívásoknak! Ők azonban példamutatóan, Isten segítségével állnak helyt. Akik már hallották prédikálni a plébános urat, tudják milyen szívhez szólóan tud beszélni, azt szeretné hallgatása közben az ember, hogy bárcsak mindenki hallhatná az elmondott igéket. Éppen ezért volt nagyon elkésztető számomra a Nagycsütörtök esti érdektelenség. Egy 1800 lélekszámú faluból csak 20-30 főnek volt fontos, hogy Jézus érte is meghalt a keresztfán. Haláláig tartó engedelmisséggel jóvá tett minden engedetlenséget, megszerezve az emberiség számára Isten bocsánatát. Jézus vére megmentett minket a bűn szolgaságából, az örök haláltól.

Az én cikkem a plébános úr szavaihoz képest elvész az út porában, a Jó Isten áldozatához nem is hasonlítható, de ha csak egy ember lelkében elindít valamit, már érdemes volt megírni!

Max Picard szavai illenek leginkább ide:

„Az atomizált embernek nincs ideje, mert nincs szeretete. A szeretet és az idő összetartozik. A szerető ember megáll a másik ember és a dolgok előtt, és időt szán rájuk – és ez a szeretet...”

A mai rohanó világunkban mindenre van idő, amire csak akarjuk! Van időnk munkára, tanulásra, olvasásra, pihenésre, szórakozásra, sportra, TV-nézésre ... Csak a Jó Istenre nincs!

Hetente 35-40 perc egy szentmise, néhány perc egy ima, pár pillanat egy rópké fohász!

De mindenkinek magának kell döntenie: Jézussal vagy Jézus nélkül.

Jézus környezetében nem maradhatott közömbös az ember, állást kellett foglalnia vele kapcsolatban. Valóban, a rajongó híveken kívül ádáz ellenségek is körülvették. Az első keresztények idejében is ez a helyzet. A szeretetközösségekben élő testvéreket körülvették a rokonszenvezők és az izzó gyűlölet is. És napjainkban hogyan áll Jézus ügye? Ma a kérdés nem olyan egyszerű, mint régen. Barátaink és ismerőseink közül sokan alig hal-

lottak valamit Jézusról. Nem is szólva azokról, akik csak „Jézus legendáról” tudnak; bár napjainkban már komoly történész nem tagadja Jézus történelmi létét. Amikor tehát Jézusról van szó, tulajdonképpen az én ügyemről van szó. Kevés barátom közül Ő az egyetlen, aki halálával bebizonyította, hogy szeret, feltámadásával pedig hogy Isten. Feltámadva velünk él, hogy mi is vele élhessünk. Ha Jézus mellé állunk és hallgatunk szavára, feleletet kapunk a kérdésekre: miért élünk, mi a célunk? Jézussal könnyebb a szenvedés. Megígérte, hogy velünk marad. Békét és örömet ad, ha bűneinket megbánva hozzá megyünk. Azt kéri, hogy szeressük a menyei Atyát, mert akkor testvérei vagyunk egymásnak. Azt akarja, hogy múltó kincsek helyett Isten országát keressük.

A Mezőtárkányi Egyházközség tagja bárki lehet. Nálunk nincs névsor, a templomban nincs foglalt hely. A Jó Isten mindent tud és mindent lát. Azonban egyházközségünknek fel kell tartania önmagát. Mi az államtól nem kapunk semmiféle támogatást. A templomunk szepítését, díszítését, a harangozó és az atya fizetését is nekünk kell a hívek adományából fedeznünk. A fűzesabonyi közös költségekhez is hozzájárulást fizetünk. Bevételi forrásunk csak a perselypénzből és az egyházadóból van. Fentebb már említést tettem róla, hogy ha kevesen járnak a misékre, akkor ezzel egyenes arányba csökken a perselybe dobott fillérek száma is. Az egyházadó 1500 Ft/év minden jövedelemmel rendelkező személynek, aki mezőtárkányi lakosnak vallja magát. Egyházi szolgáltatást (keresztelés, első áldozás, bérnálás, esketés, temetés) csak olyan személy kaphat, aki minden évben rendszeresen megfizeti ezt a méltányosan alacsonyra megállapított adót. Bárkinek szíve joga, hogy fizeti-e?

Mi nem küldünk ki csekket házanként, a harangozónál lehet befizetni, bármikor az év folyamán.

Az ember nem szereti, ha kényszerítik. Jézus sem kényszerít senkit sem,

hogy mellé álljon. Csak hív, hogy kövessük őt! Az anyagi támogatásokra - mint egyéb civil szervezeteknek - nekünk is nagy szükségünk lenne.

2004 évben több mint 1 millió Ft-ba került a templomtető tegoláztatása. Új miseruhákat, karingeket varratattunk. Most Húsvétra készült el a Baldahin. 2005 évi terveink közt szerepel a templom kerítésének renováltatása, az oszlopok újrarakataása, majd a festés. Azon kedves mezőtárkányi lakosnak, aki anyagi helyzeténél fogva segítséget tud nyújtani terveink megvalósításában, adományát az Isten fizesse meg!

Mi, keresztények, hiszünk Jézus Krisztusban, és követjük őt. Ez az állásfoglalás mindennapi keresztény életünk alapja. A kicsinyes, önző emberi gondolkodás nem egyszer megkérdézi tőlünk: érdemes? Igen, érdemes szeretni, mert minél nagyobb bennünk a szeretet, annál boldogabbak vagyunk! A keresztény ember reménye nem a tétlen jutalomvárás, hanem minden áldozatra kész tevékeny szeretet.

Mondanivalómat André Gide szavaival zárom, remélve, hogy sokáig motoszkál majd azon személyek gondolataiban, akiknek megköszönöm, hogy végigolvasták soraimat.

„Mindenkinél eljön a pillanat, amikor össze kell vetnie azt a kevés jót, amit tett, mindazzal, amit tehetett volna!”

Csehné Bölkény Ildikó
az egyháztanács pénztárosa

A Prágai Világkiállításon képviselte hazánkat

Interjú Kovács Tiborral

Közel 9 éve él községünkben Kovács Tibor, 39 éves kézműves mester. Elsősorban gyékénykészítéssel foglalkozik, de igazán csipkeművei váltak nemzetközi hírűvé.

- Tibor, Ön 1996-ban költözött ide Bicskéről. Elmondaná, miért választotta a mi kis falunkat?

-A kézművességhoz elengedhetetlen a jó alapanyag. Szerencsére a környéken bővel találni jó minőségű gyékényt, és én szívesen szerzem be személyesen a munkámhoz szükséges anyagokat. Szintén vonzó volt számomra, hogy egy ilyen kis faluban még él a népművészet, és az emberek értékelik, amit csinálók. Szerencsére a falu lakói kedves emberek, így Mezőtárkány hamar az otthonomná vált.

-A csipkekészítést elsősorban női foglalatosságnak gondolják. Hogyan vált Ön férfi létére a szakma mesterévé?

-Mindig is érdekelt a népművészet. Már kisiskolás koromban elkezdtem halászháló-kötéssel foglalkozni. Ezt követte a kosárfonás. Egy kicsit külön voltam a családban, mivel egyedül én voltam a kézművesség szerelmese, olyannyira, hogy ebben az irányban tanultam tovább Budapesten. Amikor elég ügyesnek éreztem magam, megpróbálkoztam a gyékényszövésessel és fonással is.

-Mi a különbség a kettő között?

-A kötött gyékény spiráltechnikával készül, ezért több forma hozható létre. Agyékényszövés eredménye pedig egy sík lap. Egyébként az egész országban csupán egy idős hölgy foglalkozik a gyékényszövés oktatásával. Nekem volt szerencsém nála megtanulni ezt a technikát Szegeden.

-Most már Ön is tanít....

-Igen, Füzesabonyban vannak tanítványaim, akik most ismerkednek a csipkeveréssel. Ezen kívül gyakran hívnak kézműves táborokba, vagy különböző szakkörökre. Főként

felőttekkel foglalkozom, de időnként tanítok általános iskolásokat, sőt óvodásokat is.

-Ha jól tudom, Ön még most is szívesen képezi tovább magát?

-Igen, akárcsak a jó pap, én is szeretnék halting tanulni. Mostanában sokat járok a Felvidékre, hogy új technikákat sajátítsak el. A felvidéki csipke nagyon különleges. Sóbányán olyan eredeti orsókkal dolgozhattam, amit csak ott használnak. Színes csipkemintáik világviszonylatban is kuriózumnak számítanak. Ezekről az orsókról és csipkemotívumokról - mely már saját munkám- készítettem naptárat, s adok egyet-egyet minden csapattagnak ajándékba.

-Nagyon köszönjük a kedvességét. Valóban gyönyörű ez a színes motívum. Iskolánkban két alkalommal volt már Tibor munkáiból kiállítás, s ott csak fehér csipkéket láthatunk. Úgy tudjuk, hogy utoljára Brünnben volt kiállítása, azt megelőzően pedig Nyitrán. Az augusztusban megrendezett Prágai Világkiállításon a magyar csipkeművészetet egyedül az Ön munkái képviselték. Számított-e valaha ilyen sikerre?

-Álmodni sem mertem volna ilyen megtiszteltetésről. Csodás érzés a munkáimat más nemzetek alkotásai között látni. Talán még ennél is jobb, hogy munkám révén sok szép helyre eljutok. Prága egyszerűen gyönyörű volt.

-Hogyan telnek egy kézműves mester napjai?

-Kissé egyhangúan. Reggeltől estig dolgozom, közben rádiót hallgatok.

Roppant időigényes munka az enyém, de én így szeretem. Szerencsére a családom elfogadta ezt a rigolyámat. Ők egyébként Pest mellett élnek.

-Hogyan látja Ön a magyar népművészet jövőjét?

-Bizakodó vagyok. Manapság egyre többen fedezik fel újra a népművészetet, és úgy látom, újra divatba jönnek a természetes anyagok és a megmunkálásuk. Szeretném elősegíteni ezt a folyamatot. Remélem, a népművészet újra elfoglalhatja az őt megillető helyet kultúránkban.

-Köszönjük a beszélgetést, további jó munkát kívánunk!

Hír(be)hozók:

(A Heves Megyei Hírlap és a Heves Megyei Pedagógiai Intézet által megrendezett média vetélkedőn megyei IV.helyezést elért tanulók: Farkas Barbara, Forgó Boglárka, Szilágyi Noémi, Kiss Marianna, Székér Csilla, Homonnai Bettina, Gecse Viktória)

Ne csak termesszük, fogyasszuk is a tökmagot!

Településünkön több évtizedes hagyománya van a tökmagtermesztésnek. Van, aki a kertjében, van, aki szántóföldön nagyobb tételben termeli és többnyire eladásra szánja. A megtermett tökmag leginkább külföldön kerül értékesítésre és felhasználásra.

Nálunk Magyarországon alig van hagyománya a fogyasztásának, pedig értékes táplálék és a szervezetünkre gyakorolt jótékony hatása miatt több figyelmet érdemel.

Használható nyersen elrágcsálni, saláta olajként, pékáruba sütve és gyógyszerként is készítenek belőle (pl. Peponen kapszula). A kutatók egyre több hatóanyagot fedeznek fel benne, ezért a gyógyszergyárak fokozottan érdeklődnek iránta.

Sajnos a felvásárlási árat az újabban Romániában, Ukrajnában és Kínában is termelt áruk jelentősen befolyásolják, mivel ezekben az országokban olcsóbban tudják előállítani.

Termesztésének múltja: A tökfeléket már vagy tízezer éve ismerik, Közép-Amerikából, Mexikóból származnak. Több mint 800 fajtáját

ismerik. Európába Kolumbusz Kristóf hozta be és néhány évtized múlva egész Dél- és Közép-Európában elterjedt.

A héj nélküli olajtök egy mutans, amelynek magján a szélső sejtréteg nem fásodott el és nem vastagodott meg. Egyesek szerint egy spontán mutáció során keletkezett, más kutatók szerint egy gén okozta az elváltozást.

Magyarországon a 30-as évek óta foglalkoznak termesztésével. Jelenleg 15-20 ezer hektáron termesztik.

A mindennapi használatban leginkább olajként használják, amit úgy készítenek, hogy a jól megtisztított tökmagot ledarálják, üstben forgatva megfelelő hőmérsékletre felmelegítik, majd nagynyomású présrel kisajtolják belőle az olajat, ami sűrű zöldes barna színű. Kevés kell belőle. Felnőtt ember napi adagja 1-2 evőkanállal. A tökmag és a belőle készült termékek sikeresen alkalmazhatók hólyag és húgyúti, valamint prosztatata megbetegedések megelőzésére és kezelésére.

A tökmagolaj az egyik legjobb E vitamin forrás, koleszterin mentes, melyek bizonyítottan lassítják az érlelmeszesedést, javítják az agyi vérkeringést.

A telítetlen zsírsavak mellett jelentőségét fokozza a komplex vitamin tartalom, az öregedést lassító antioxidánsok és az immunstimuláló antioxidáns Koenzim a Q.

A tökmagolaj összetevői:

Vitaminok: E, A, B1, B2, B6, C, D.

Nyomelemek: Foszfát, Nátrium, Kalcium, Magnézium, Szelén, Vas, Cink, Réz, Mangán, valamint 13 különböző zsírsav, további növényi szteroidok 1 %-ban, úgy mint a D5-D8 Sterol, mely a természetben igen ritkán fordul elő. Ezeken kívül tartalmaz még cucurbitin aminosavat is.

Természetesen ezek az anyagok a szárított tökmagban is megtalálhatók. Én húsdarálón szoktam darálni belőle különösen a téli, tavaszi hónapokban, amikor egyébként is korlátozottan áll rendelkezésünkre más vitaminforrás, egy-egy kanállal elrágcsálók belőle naponta, vagy olajból mártogatok kenyérral.

Ajánlom mindenkinek próbálja ki, termessze és fogyassza is a tökmagot az egészségeért is.

Nyeste Ferenc
termelő

TAVASZI ÜNNEPEINKRŐL

Költészet napja

Magyarországon a Költészet napját 1964 óta ünnepeljük, mellyel József Attila születésnapjára emlékezünk. A költő 1905. április 11-én született, éppen száz esztendeje. A kerek évforduló miatt a 2005-ös évet József Attila évének nyilvánították.

Komjáthy Jenő:

*Költő vagyok s magyar;
Kimondom, fönnen érzem én.
Hisz nemzetemre vall
Dalom, hatalmas zengzetén.
Dúsgazdag életét,
És dús szívemből árad
A szép magyar beszéd.
Költő vagyok. Ki több?
Van-e, ki jobban, szebben él?
Óh, van-e szédítőbb
Gyönyör az ihlet kéjénél?
Törvényeidbe látok
Átszellemülve, lét!*

Költő vagyok

*És mélyeid kizengi
Bűvös magyar beszéd.
Költő vagyok. Ki mer
Repülni versenyt énvelem?
Cserélni senkivel
El nem cserélem életem.
Dalomban törí gátját
Hatalmas árja szét,
S büszkén kel ajkaimról
Lelkes magyar beszéd.
Költő vagyok Ki lát
Mélyebbre, mint a dal fia?
Megnyílik a világ,*

*S titokzatos harmónia
Zeng akkor ajkaimról,
És árad messze szét.
Mélto vagy Istenekhez,
Dicsó magyar beszéd!
Költő vagyok. Szívem
A szabadságért lelkesül,
Mert írva, mélyiben:
Éljen az ember emberül!
Ujjongok álmaimban
Bilincset törve szét;
Kitör belőlem akkor
Szilaj magyar beszéd.*

A Föld napja

1970-ben az Egyesült Államokból indult el a világméretű környezetvédelmi akciónap. Magyarországon 1990 óta rendezik meg.

A Föld

*A föld azoké, akik rája lépnek.
A föld hazája minden népnek.
Van rajta sok völgy, sok halom,
sok bánya, gyár és sok malom.*

*Van rajta tenger, folyó és patak,
a vizekben szép kövér halak.
A tenger tükrén nagy hajók,
és messze partok, elérni valók.*

Somlyó Zoltán

Pünkösöd

*Áldott szép Pünkösödnek gyönyörű ideje,
mindent egészséggel látogató ege,
hosszú úton járókat könnyebbitő szele!*

*Neked virágoznak bokrok, szép violák,
folyó vizek, kutak csak neked tisztulnak,
az jó hamar lovak is csak benned vigadnak.*

*Sőt még az végbeli jó vitéz katonák,
az szép szagú mezőt kik széjjel bejárják,
most azok is vigadnak, az időt mulatják.*

(Balassi Bálint)

Anyák napja

Magyarországon a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt 1925-ben rendezte meg az első anyák napi megemlékezést. A hagyomány amerikai eredetű.

Szűcs Mara:

Anyámnak

Kezemben egy csokor virág.

Mit is mondjak Neked?

Anyám!

Beszélnék majd ők helyettem.

Csordulásig telt a lelkem.

Kis ibolyák szerénysége

Téged juttat az eszembe.

Liliomok fehérsége

lelked s tested ékessége.

Fekete tulipán ritka

szép szemednek ez a titka.

Harmatos szép piros rózsárcodnak, s ajkadnak csókja.

Amíg a virágot rakom,

Egyre csak Terád gondolkodom.

Mit is mondjak Neked?

Anyám!

Szeretemben él még soká!

Gyermeknap

1950 óta ünnepeljük a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség 1949-ben elfogadott határozata alapján.

Várnai Zseni:

Úgy megnőttél, szinte félek

*Amikor még piciny voltál,
olyan nagyon enyém voltál,
engem ettél, engem ittál,
rám neveltél, nekem rittál.*

*Mikor később nagyobb lettél,
mindig messzebb, messzebb mentél,
először csak a kiskertbe,
aztán a nagy-idegenbe.*

*Ha itt vagy is, csak elnézel,
akkor is nem engem érzel,
nem anyádat, nem apádat,
valami más csillagtájt.*

*Úgy megnőttél, szinte félek,
már a válladig sem érek,
alig-alig hihetem már,
hogy ölbéli bubám voltál.*

*Én voltam-e óriási,
vagy te lehettél parányi?
Sosem voltál nehéz nekem,
nem éreztem gyöngeségem.*

*Melletted most kicsiny lettem,
ágaskodik hát a lelkem,
nőni akar, hogy elérjen,
homlokodig, hogy felérjen.*

*Húzol engem Te fölfelé,
mint a napfény maga felé
fát, virágot, lombos ágot –
fölemeled az anyádat.*

GYEREKEKNEK

La Fontaine:

A tücsök és a hangya

*Mit csinált a tücsök nyáron?
Csak muzsikált hét határon.*

*Aztán jött a tél a nyárra,
s fölkopott a koma álla.*

*Szomszédjában élt a hangya.
Éhen ahhoz ment panaszra,
s arra kérte, egy kevéske
búzáat adjon neki télre.*

*„Búzáat? – szólt a hangya sógor –
Már ez aztán sok a jóból!
Tél elején sincs búzáat már?
Hát a nyáron mit csináltál?”*

*„Mit csináltam? Kérem szépen,
muzsikáltam – szólt szerényen
Tücsök mester. – Aki kérte,
Nótát húztam a fülébe!”*

*„Nótát húztál, ebugatta?
No hát akkor – szólt a hangya –
járd el hozzá most a táncot!
Jó mulatságot kívánok.”*

(Rónay György átdolgozása)

GYEREKEKNEK

Zelk Zoltán:

A három nyúl

Egyszer régen, nagyon régen, zúgó erdő közepében, három nyulak összegyűltek, selyemfüre települtek, ottan se ültek sokáig, talán csak egy fél óráig, amikor felkerekedte, hogy már végre hazamennek, egy szarka felettük szállott, s fölkiáltott:

- Mit csináltok? Mit csináltok, három nyulak? Úgy ültök ott, mint az urak...

- Úgy, úgy bizony, mint az urak! – felelték a három nyulak. - Ezután már urak leszünk, ebédre rókahúst eszünk! Nem fogjuk az időt lopni, most indulunk rókafogni!...

Csacsi szarka, nem elhitte? Röpült is már, a hírt vitte, s buta róka is elhitte. De hát hogyan hitte volna, akármilyen ravasz róka, mert a szarka így kiáltott:

- Egy jegenye fölött szállok, mikor lenézek a földre, három nyulak ülnek körbe. Összebújva tanácskoznak... Jaj, mekkora nyulak voltak! Jaj, mekkora fejük, szájuk, a medve egér hozzájuk! Hát még miről beszélgettek?

Hogy eztán csak rókát esznek...

Ennek a fele se móka! Szedte is lábát a róka. Futott ki az erdőszélre, csak mielőbb odaérne!

Hát amint ott futott, szaladt, szembe vele farkas haladt:

- Szaladj te is, komám farkas, jaj, mit láttam, ide hallgass! Az erdő közepén jártam, most is borsószik a hátam, sosem láttam ilyen szörnyet, ottan ültek három szörnyek! Három nyúl volt, és akkora, fél méter is volt egy foga! Hát még miről beszélgettek? Hogy eztán csak farkast esznek...

No hiszen egyéb se kellett, a farkas is futni kezdett, a rókával versenyt futott, majdnem az orrára bukott! Addig futott, amíg szembe nem jött vele egy nagy medve így szólongatta:

- Hová szaladsz, farkas koma?

- Medve komám, ne is kérdjed, szaladj, ha kedves az élted! Erdő közepében jártam, jaj, mit láttam, jaj, mit láttam! Három nyulak ottan ültek, éppen ebédre készültek. Akkora volt foguk, szájuk, kis egérke vagy hoz-

zájuk! Hát még miről beszélgettek? Hogy eztán csak medvét esznek!

Egyébre se volt már kedve, szaladni kezdett a medve. Elöl róka, hátul medve, közbül a farkas lihegve. Így szaladtak erdőszélre, szomszéd erdő közepébe. Szaporán szedték a lábuk, szellő se érjen utánuk... Amíg futottak lihegve, egy vadász jött velük szembe. Nézi is őket nevetve: együtt szalad róka, medve...

- No hiszen csak ne nevéssél, vigyázz, nehogy bajba essél! Szaladj inkább te is erre! – kiáltott rája a medve. – Az erdőben három szörnyek, puska sem öli meg őket. Három nyulak, de akkorák, nem láttál még ilyen csodát!

Szedte lábát a vadász is, eldobta a puskáját is. Ijedtében megfogadta, most az egyszer érjen haza, csak ne fálják föl a szörnyek, sohase vadászik többet...

Ezalatt a nyusziházban, fűszálakból vetett ágyban három nyuszi aludt szépen, összebújva békességben...

VÉDŐNŐI ROVAT

Beszéljük meg!

A fejtetvesség

A fejtetvesség évről évre visszatérő jelenség a gyermekközösségekben, iskolákban, óvodákban. A községben is már jó néhány éve küzdünk ellenük, több-kevesebb sikerrel. A fejtetű igazi demokrata, nincs tekintettel korra, nemre, rangra és beosztásra, három-négy milliméter hosszú, szürkés színű rovar, mely a hajszálakra rakott petékből szaporodik, a fejbőrön keresztül vérszívással táplálkozik.

Szaporá fajta, a nőtény naponta petézik, az ovális alakú szürkésfehér serkéket a hajszálak tövére ragasztja. A legtöbb serke a halánték és tarkótájon található. A serkékből hét-nyolc nap alatt kelnek ki a tetvek.

Fontos a megelőzés, amit rendszeres ellenőrzéssel hajthatunk

vége. Ha találtunk serkét, célszerű a család többi tagjának haját is átnézni. A vérszívótól csak megfelelő kezelés után szabadulhatunk meg. A kezelés: a gyógyszertárakban kapható tetűirtó hajszeszt (Pedex, Nittyfor) jól bedörzsöljük a hajszálakba, lekötjük a fejet, hagyjuk hatni a szert. Majd száradás után sűrű fokú fésűvel kifésüljük a haját. Nem minden serke jön le a hajszálakról, ezért a kezelés után jól átvizsgálva a haját a maradék serkéket is lehúzzuk.

A család tagjait is lekezeljük, illetve a fésűket, ágyneműt átmoszuk, télen a sapkákat is!

Célszerű megelőzésként a hajszesz kezelést minden hajmosás után megismételni, a hatását a következő hajmosásig megőrzi.

Allergia

Az allergia a 4. legfontosabb nem fertőző betegséggé vált világszerte. Hazánkban a lakosság 10-15%-a érintett. Az immunrendszer fokozott reakciója, mely bármely életkorban előfordulhat. Amennyiben az allergén a levegőben található, a tünetek leginkább a szemben, orrban és tüdőben jelentkeznek, ha ételben és italban fordul elő, az emésztőrendszerben fejt ki a hatását. A harmadik formája a bőrön megjelenő ekcéma vagy csalánkiütés. Környezetünkben előforduló, leggyakoribb allergének: pollenek, háziporlatka, állati szőrök, ételek, gyógyszerek. Lehetnek szezonális és egész évben tartó reakciók. A szezonális a nemrég kezdődött, általában tavasztól nyár végéig tartó allergiák, ezek a fa- és fűfélék virágzásával, a virágporok megjelenésével párhuzamosan

jelentkeznek. Fontos a diagnosztizálás és a megfelelő kezelés elkezdése. Ma már egyértelműen kimutatható, melyik allergén okozza a tüneteket - orrdugulás, orrfolyás, viszketés, szemduzzadás és – könnyezés - az ún. Allergia-teszt segítségével.

Jó tanácsok:

Minél gyakrabban porszívózzon, részesítse előnyben a nedves letörést

a takarítások során. Javasolt a gyakori hajmosás, ugyanis a haj jó pollenraktár. Cserélje és mossa gyakran ágyneműjét! A magasabb páratartalom és a hűvösebb hőmérséklet kedvezőtlen a pollenek terjedésének. Ha szükséges, szedje gyógyszereit rendszeresen!

Antal Bernadett Erika

Védőnő

Az év során hazánkban is ünnepelt egészségügyi világnapok:

Március 11-12.:

Nők és családok egészsége

Április 7.: Egészségügyi világnap

Május 23-29.: Születés hete

Augusztus első hete:

Anyatejes világnap

November 18.:

„Ne gyújts rá” világnap

ÁMK HÍREK

ÓVODAI HÍREK

Óvodánkban február első hete a tél búcsúztatása jegyében telt. Február 5.-én a Művelődési Házban megrendezésre került a hagyományos farsangi bál. Az ötletes jelmezekbe bújtatott apróságok egész délután jól érezték magukat.

A kiscsoportos B.Bogi így emlékezett vissza: „*Ettünk, ittunk, mulatoztunk!*”

A bál bevételét a Szülői Munkaközösség a Gyermeknap megrendezésére fordította.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani azon szülőknek és támogatóknak, akik hozzájárultak a rendezvény sikeres lebonyolításához.

Március 15. előtt minden csoportban – a gyerekek életkorának megfelelő szinten- megemlékeztek a Szabadságharcról. Beszélgettek a hazáról, a hazaszeretetről. A nagycsoportosok megnézték az általános iskolások ünnepi műsorát.

Demjén Lászlóné
Óvodavezető

Gyerekszaj

(óvodásaink mondták)

Egyik nap sárgaborsó leves volt az ebéd. B.Bogi megszólalt:

- Óvónéni, nekem ettől fájni fog a fülem!

A gyerekek arról beszélgetnek, hogy előző este ki mit vacsorázott.

Sz. Lacika azt mondta:- Én szalonnát ettem.

Óvónéni megkérdezte: -Mivel etted?

Lacika rávágta: - Hát késsel !

ISKOLAI HÍREK

Kirándultunk Pécsre

Az általános iskola május 14-17-ig 3 napos kirándulást szervezett Pécsre a tanulók, pedagógusok, szülők és az érdeklődők számára. 140 fő élt a kínáló lehetőséggel, s vett részt programunkon.

Az első nap programja: utazás és városnézés volt.

A második nap Pécsi Pünkösdlő a központi téren a Dómnál, tűzi játék, a Dunántúli Napló programja, a Székesegyháznál nagy kirakódó vásár várta a látogatókat, több csodaszép múzeumot megtekinttünk, s még az állatkertbe is eljutottunk.

A harmadik napon a terráriumba látogattunk, majd a hazautazás következett.

Szállás és étkezési lehetőség biztosított volt a kirándulóknak.

Színházlátogatás

Április 22-én a tantestület tagjai szervezett színházlátogatáson vettek részt Budapesten. Az Új Színházban Szigligeti Ede darabját, a Völegényt tekintették meg este 7 órai kezdettel. A műsorban szerepelt többek között Eperjes Károly, Bánsági Ildikó, Tordai Teri.

Pályázat

A fenntartó a Művelődési Ház rendezési tárgyainak gyarapítására pályázatot nyújtott be a Művelődési Intézethez. A pályázat számunkra kedvező elbírálása során 660 000 Ft támogatásban részesültünk, melyet a színpad és a nagyterem komplett függönycseréjére, valamint a színpad elejének burkolására kívánunk fordítani. A fenntartó részéről a kapott összeghez 230 000 Ft önrészt kell biztosítani.

Játszóház

A Családsegítő Szolgálat az ÁMK-val közösen játszóház szervezésével biztosít a nyár folyamán programot a tanulók számára.

Három héten keresztül kínálunk lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Az első héten június 20-25-ig minden nap 9-12 óráig tartottak a foglalkozások, melyeken a résztvevők különféle díszek készítésével, szalvétaágasztási technikákkal, festéssel ismerkedhettek meg, valamint kerékpártúrán vettek részt nevelői felügyelettel.

A második turnus július 25-29-ig tart, a harmadikra pedig augusztus 15-19. között kerül sor, melyre minden érdeklődő tanulót várunk

„A Nagy Könyv”

Az ÁMK Könyvtára benevezett „A Nagy Könyv” kulturális eseménysorozatra, amely tulajdonképpen egy országos szintű játék.

A program március 15-én indult. Célja: az olvasáskultúra fejlesztése, az olvasás népszerűsítése, a magyar olvasóközönség kedvenc regényének kiválasztása.

Az első szakaszban, mely április 23-ig tart, szavazólapokkal lehetett szavazni egy-egy könyvre a magyar irodalom és a világirodalmi művek köréből a szerző és a cím megjelölésével.

A második szakaszban – április 24-től - június 11-ig – a 100 legtöbb jelölést kapott regényből újabb szavazással lehetett kiválasztani azt a 12 regényt, amely bekerül a döntőbe.

A harmadik szakaszban, mely október 25-től - december 17-ig tart, az olvasók által kiválasztásra kerül „A Nagy Könyv”, azaz a magyar olvasóközönség legkedvesebb regénye.

A játékban részt vehetnek felnőttek és gyermekek egyaránt. A szavazólapokat az iskolában és a könyvtárban biztosítjuk az olvasók, az

érdeklődők, a szavazni vágyók számára.

Célunk az, hogy a játékban minél többen vegyenek részt, olvassák el a legnépszerűbb műveket, és a falu lakossága járuljon hozzá szavazásával a magyar olvasóközönség kedvenc regényének kiválasztásához.

Sajtos Dezsőné

A Közművelődési Könyvtár vezetője

A csipke-remekművek mestere

Itt él köztünk Kovács Tibor, aki a Prágai Világkiállításán képviselte hazánkat. Kedvelt tevékenysége a kosárfonás és a gyékényszövés, de a csipkekészítés tette igazán ismertté. Munkái közül kuriózum a színes csipke, amely akár ingre, tarisznyára is felvarrható.

Mezőtárkányi Hírek

Mezőtárkány Önkormányzatának
időszakos kiadványa

Felélős kiadó: Dr. Adorján Gábor polgármester

Kiadó címe: 3375 Mezőtárkány, Kossuth út 81.

Tel.: 36/491-933, 591-004

Felélős szerkesztő: Tóthné Szabó Anita

Nyomdai munkák: Tompa Tamás, Füzesabony

Készült 500 példányban